

LAŽNA DVOJBA

HAZU: Prvo bijelo polje na hrvatskom grbu nije sporno

[V. B./Hina](#)

06.06.2025 u 02:01

Grb i prva početna polja su se kroz povijest mijenjali izvor: [Pixsell / Autor: Ivana Ivanovic/PIXSELL/PIXSELL](#)

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti održala je znanstveni skup o hrvatskom povijesnom grbu na kojem su proglasili Deklaraciju HAZU o povijesnom hrvatskom grbu te poručili da su prijepori vezani uz početno polje na hrvatskom grbu "lažna dvojba"

„Šahirani grb Hrvatske stilizirani je prikaz tvrđave, utvrde ili predzida. Potkraj 15. stoljeća bio je oblikovan prema tadašnjoj

metafori Hrvatske kao tvrđave, bedema, odnosno predziđa kršćanstva (**Antemurale Christianitatis**), najčešće u varijanti s početnim srebrnim (bijelim), a završnim crvenim poljem (kad je parni broj polja).

Šahirani grbovi Hrvatske s početnim srebrnim (bijelim) ili crvenim poljem prisutni su i korišteni gotovo podjednako još od početka 16. stoljeća. Stoga su prijepori vezani za početno polje (bijelo ili crveno) – što podrazumijeva to da bi uporaba jedne varijante isključivala drugu – lažna dvojba", istaknuli su u Deklaraciji iz HAZU-a.

Deklaracija: Ahistorijski pristup reducira raznolikost višestoljetne

Historiografske spoznaje, dodali su, potvrđuje višestoljetna praksa isticanja različitih varijanata šahiranoga grba. "Sve to opovrgava recentne teze o posebnom značenju početnoga polja našega grba, pa se one mogu smatrati pseudoznanstvenim i politikantskim. Naime, od početka 21. stoljeća te su se teze u javnosti počele nametati ponavljanjem netočnih tvrdnja i iz njih izvedenih lažnih zaključaka

Uglavnom je riječ o zlonamjernim medijskim problematizacijama početnoga srebrnog (bijelog) polja hrvatskoga povijesnoga grba koje ga vezuju isključivo uz razdoblje II. svjetskog rata. Pritom se inačica s početnim srebrnim poljem netočno proglašava grbom i simbolom Nezavisne Države Hrvatske. Povijesni hrvatski grb s početnim srebrnim poljem tako se ideologizira i služi za dnevno-političke potrebe", ocijenili su.

Iz HAZU smatraju da ahistorijski pristup ujedno reducira raznolikost višestoljetne kontinuirane uporabe grba sa šahiranim poljima i isključuje petsto godina povijesti podjednake uporabe inačica toga hrvatskoga heraldičkog simbola.

"Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti smatra da takve rasprave o hrvatskome grbu, napose o boji početnoga polja na njemu, nisu motivirane znanstvenim, povijesnim i kulturološkim ciljevima, nego političkim i politikantskim. Zbog svega toga ovom Deklaracijom Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti objavljuje kraj stigmatizaciji različitih varijanata hrvatskoga povijesnoga grba i suvremenoj ideologizaciji povijesnih simbola općenito", naglasili su.

"Službeni grb Republike Hrvatske zakonom je propisan i nema inačica, ali hrvatski povijesni grb u privatnoj i javnoj uporabi, s razlogom i ponosom, može se i treba isticati onako kako su ga Hrvati tijekom povijesti naraštajima isticali, poštovali i smatrali svojim bez obzira na to je li mu početno polje bijelo ili crveno", navodi se u Deklaraciji HAZU o povijesnom hrvatskom grbu.

Lažnim dilemama pokušava se diskreditirati povijest

Znanstveni skup otvorio je predsjednik HAZU akademik **Velimir Neidhardt** koji je podsjetio da se održava upravo 5. lipnja, na dan kad je 1848. za hrvatskog bana svečano ustoličen **Josip Jelačić** koji je za svoju bansku zastavu uzeo crveno-bijelo-plavu trobojnicu s grbom Trojedne kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije u sredini koja je ubrzo diljem hrvatskih zemalja prihvaćena kao hrvatska nacionalna zastava.

„Hrvatska akademija je svijest i savjest hrvatskog naroda te uvijek na prvo mjesto postavlja pitanja identiteta Hrvata. Potrebno je prosvijetliti prijeptore koji se pojavljuju, zaštititi povijest Hrvata od napada kojima se umanjuju nacionalne vrijednosti. Nametanjem lažnih dilema o hrvatskim simbolima pokušava se diskreditirati sva povijesna postignuća i zato te

dileme treba raščistiti, a Hrvatima omogućiti slavljenje punine svoga povijesnog identiteta uz oslonac na zakone naše Republike Hrvatske“, kazao je **Neidhardt**.

Predavači na znanstvenom skupu razmotrili su razne teme vezane uz povijest hrvatskoga grbovlja pa je tako **Ivan Jurković** s Filozofskog fakulteta u Puli govorio o povijesnim okolnostima nastanka hrvatskog šahiranog grba krajem 15. stoljeća naglasivši da je najstariji prikaz takvog hrvatskog grba nastao u Bolzanu oko 1494. **Mate Božić** pak smatra da šahovnica nije primjeren naziv za hrvatski grb jer ne sadrži točno određen broj polja kakav je na šahovskoj ploči, a umjesto crne koristi se crvena boja.

Mario Jareb iz Hrvatskog Instituta za povijest u Zagrebu rekao je da je šahirani grb kao hrvatski simbol bio dio grba Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, odnosno Kraljevine Jugoslavije, i to s prvim crvenim poljem, a takav grb je 1939. postao i grb Banovine Hrvatske.

Napomenuo je da je u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj 1941. bilo je izričito propisano da je prvo polje u grbu, koji je sadržavao i ustaški simbol, bijele boje, dok je nakon 1945. grb Narodne, odnosno Socijalističke Republike Hrvatske imao **prvo crveno polje**, iako se pojavljivala i varijanta s prvim bijelim poljem. Grb s prvim crvenim poljem predložila je i stručna komisija koju je uoči donošenja ustava Republike Hrvatske 1990. imenovao prvi hrvatski predsjednik **Franjo Tuđman** te je tako službeno propisano.

„Nakon Domovinskog rata takav hrvatski grb i zastava s tim grbom su pobjednički hrvatski simboli i nema nikoga tko bi to mijenjao“, rekao je **Jareb**.